

Pražské jaro, okupace a Jan Palach

Autor
písně ▶

Bratříčku, zavírej vrátka

Bratříčku, nevzlykej,
to nejsou **bubáci**,
vždyť už jsi velikej,
to jsou jen vojáci,
přijeli **v hranatých
železných maringotkách.**

Se slzou na víčku
hledíme na sebe,
bud' se mnou, bratříčku,
bojím se o tebe
na cestách klikatých,
bratříčku, v polobotkách.

Prší a venku se setmělo,
tato noc nebude krátká,
beránka vlku se zachtělo,
bratříčku, **zavřel jsi vrátka?**

Bratříčku, nevzlykej,
neplýtvej slzami,
nadávky polykej
a šetři silami,
nesmíš mi vyčítat,
jestliže nedojdeme.

Nauč se písničku,
není tak složitá,
opři se, bratříčku,
cesta je rozbitá,
budeme klopýtat,
zpátky už nemůžeme.

Prší a venku se setmělo,
tato noc nebude krátká,
beránka vlku se zachtělo,
bratříčku, zavírej vrátka!
Zavírej vrátka!

Zaposlouchej se do textu písně a odpověz na následující otázky.

1 Je doba vzniku písně důležitá pro pochopení jejího smyslu? Na jakou událost píseň reaguje? Kdy byla složena?

.....
.....

2 Zamysli se nad zvýrazněnými slovy v textu písně. Co mohou znamenat?

bubáci

hrnaté železné maringotky

Tato noc nebude krátká.

Beránka vlku se zachtělo.

Zavřel jsi vrátka?

Bratříčku, nevzlykej, neplýtvej slzami.

Zavírej vrátka!

3 Popiš dvě hlavní postavy, které v písni vystupují, a pokus se je interpretovat.

.....
.....

4 Kdo je autorem této písně?

.....

5 Jaké jazykové prostředky autor využívá (básnické obrazy, metafory, známé obrazy, pojmenovává jevy přímo)?

.....

Najdi v expozici originál předmětu, pracuj s ním a odpověz na tyto otázky.

- 1 S jakým typem sdělovacího prostředku nyní pracujete? Co znamená zkratka LL?
- 2 Kdy tato tiskovina vyšla a v jakém nákladu?
- 3 Jak se jmenuje významný text, který je zde otištěn? Manifest
- 4 Komu je manifest určen a kdo je jeho autorem?
- 5 Prečti si první dva odstavce manifestu. Jak autor hodnotí poválečný vývoj v Československu?
- 6 Jak myslíš, že manifest vnímala tehdejší veřejnost, komunistické vedení a jak reagovaly okolní státy?

Manifest Dva tisíce slov, červen 1968

Prohlédni si dobový plakát ze dnů vojenské okupace Československa v srpnu 1968. Zaměř se na uvedenou kresbu, jména a hesla

Jak by vypadal tvůj návrh plakátu vyjadřující odpor proti okupaci, kdybys byl v ulicích Prahy na konci srpna 1968?

Plakáty ze dnů okupace Československa, srpen 1968

Pražské jaro, okupace a Jan Palach

Autor
písně ▶

Bratříčku, zavírej vrátka

Bratříčku, nevzlykej,
to nejsou **bubáci**,
vždyť už jsi velikej,
to jsou jen vojáci,
přijeli **v hranatých
železných maringotkách**.

Se slzou na víčku
hledíme na sebe,
bud' se mnou, bratříčku,
bojím se o tebe
na cestách klikatých,
bratříčku, v polobotkách.

Prší a venku se setmělo,
tato noc nebude krátká,
beránka vlku se zachtělo,
bratříčku, **zavřel jsi vrátka?**

Bratříčku, nevzlykej,
neplýtvěj slzami,
nadávky polykej
a šetři silami,
nesmíš mi vyčítat,
jestliže nedojdeme.

Nauč se písničku,
není tak složitá,
opři se, bratříčku,
cesta je rozbitá,
budeme klopýtat,
zpátky už nemůžeme.

Prší a venku se setmělo,
tato noc nebude krátká,
beránka vlku se zachtělo,
bratříčku, zavírej vrátka!
Zavírej vrátka!

Zaposlouchej se do textu písně a odpověz na následující otázky.

1 Je doba vzniku písně důležitá pro pochopení jejího smyslu? Na jakou událost píseň reaguje? Kdy byla složena?

.....
.....

2 Zamysli se nad zvýrazněnými slovy v textu písně. Co mohou znamenat?

bubáci

hrnaté železné maringotky

Tato noc nebude krátká.

Beránka vlku se zachtělo.

Zavřel jsi vrátka?

Bratříčku, nevzlykej, neplýtvěj slzami.

Zavírej vrátka!

3 Popiš dvě hlavní postavy, které v písni vystupují, a pokus se je interpretovat.

.....
.....

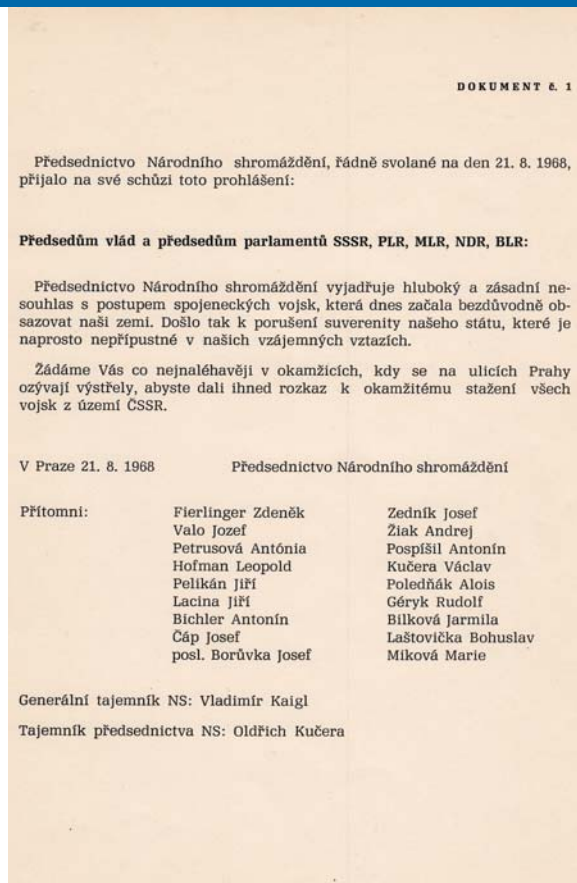
4 Kdo je autorem této písně?

.....
.....

5 Jaké jazykové prostředky autor využívá (básnické obrazy, metafory, známé obrazy, pojmenovává jevy přímo)?

.....

Najdi v expozici originál předmětu, pracuj s ním a odpověz na tyto otázky.

▲
Dokument předsednictva
Národního shromáždění

1 O jaký typ materiálu se jedná? Kdo ho vydal?

2 Kdy tento materiál vznikl a na jakou událost bezprostředně reaguje?

3 Koho dokument oslovuje a které státy se skrývají pod zkratkami v nadpisu?

4 Jaké stanovisko dokument vyjadřuje?

5 Víš, co znamená suverenita státu? Myslíš, že byla porušena?

6 V čem bylo vydání tohoto dokumentu zásadní?

**Za Dubčeka, za Svobodu -
okupantům ani vodu!!!**

**Nezavdejte příčiny
ke krvavým srážkám!**

Naše pravda musí zvítězit!

Zdravíme nový ÚV KSČ!

CHCEME NEUTRALITU!

**Jsme se s. SVOBODOU
při jednání v Moskvě -
Úspěšný návrat!**

▲
Plakát ze dnů okupace Československa,
srpen 1968

Prohlédni si dobový plakát ze dnů vojenské okupace Československa v srpnu 1968. Zaměř se na uvedenou kresbu, jména a hesla.

Jak by vypadal tvůj návrh plakátu vyjadřující odpor proti okupaci, kdybys byl v ulicích Prahy na konci srpna 1968?

Pražské jaro, okupace a Jan Palach

Autor
písně ▶

Bratříčku, zavírej vrátka

Bratříčku, nevzlykej,
to nejsou **bubáci**,
vždyť už jsi velikej,
to jsou jen vojáci,
přijeli **v hranatých
železných maringotkách**.

Se slzou na víčku
hledíme na sebe,
bud' se mnou, bratříčku,
bojím se o tebe
na cestách klikatých,
bratříčku, v polobotkách.

Prší a venku se setmělo,
tato noc nebude krátká,
beránka vlku se zachtělo,
bratříčku, **zavřel jsi vrátka?**

Bratříčku, nevzlykej,
neplýtvej slzami,
nadávky polykej
a šetři silami,
nesmíš mi vyčítat,
jestliže nedojdeme.

Nauč se písničku,
není tak složitá,
opři se, bratříčku,
cesta je rozbitá,
budeme klopýtat,
zpátky už nemůžeme.

Prší a venku se setmělo,
tato noc nebude krátká,
beránka vlku se zachtělo,
bratříčku, zavírej vrátka!
Zavírej vrátka!

Zaposlouchej se do textu písně a odpověz na následující otázky.

1 Je doba vzniku písně důležitá pro pochopení jejího smyslu? Na jakou událost píseň reaguje? Kdy byla složena?

.....
.....

2 Zamysli se nad zvýrazněnými slovy v textu písně. Co mohou znamenat?

bubáci

hranaté železné maringotky

Tato noc nebude krátká.

Beránka vlku se zachtělo.

Zavřel jsi vrátka?

Bratříčku, nevzlykej, neplýtvej slzami.

Zavírej vrátka!

3 Popiš dvě hlavní postavy, které v písni vystupují, a pokus se je interpretovat.

.....
.....

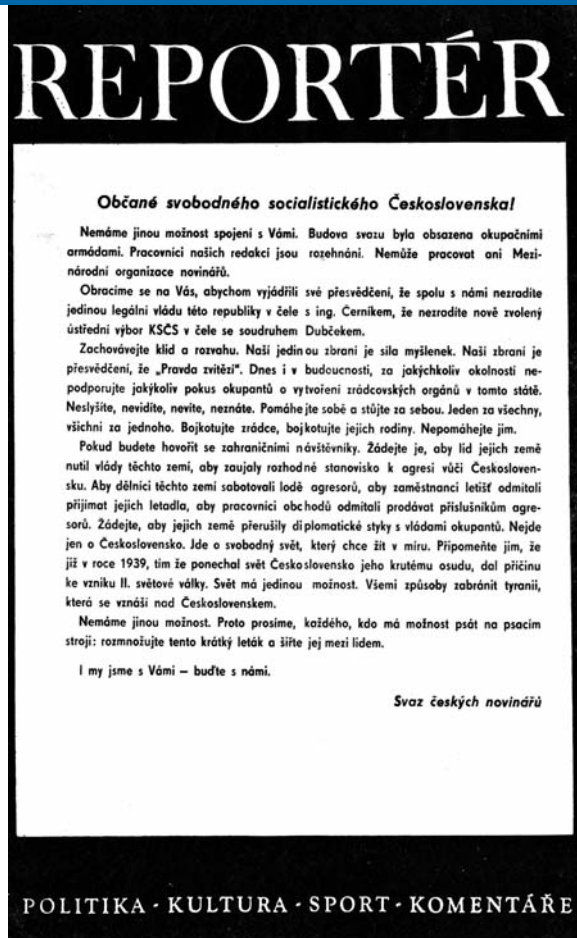
4 Kdo je autorem této písně?

.....

5 Jaké jazykové prostředky autor využívá (básnické obrazy, metafory, známé obrazy, pojmenovává jevy přímo)?

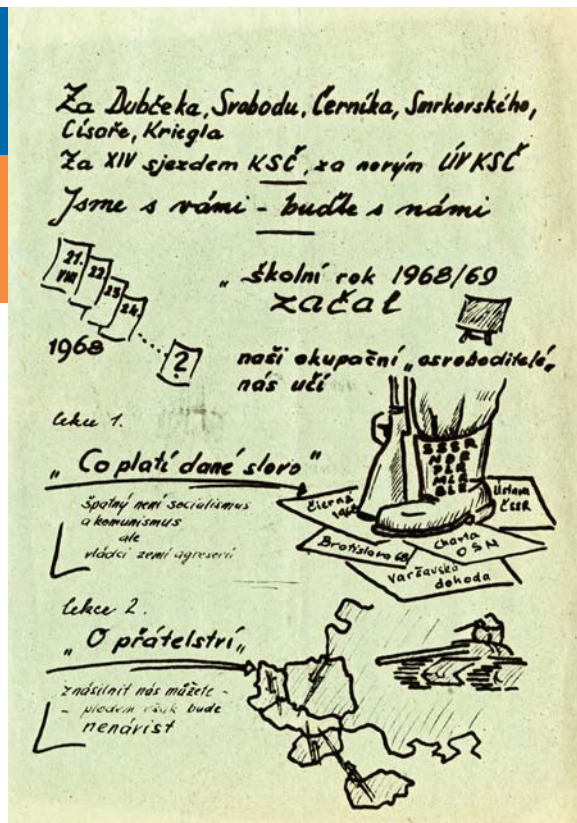
.....

Najdi v expozici originál předmětu, pracuj s ním a odpověz na tyto otázky.

Číslo časopisu Reportér, srpen 1968

- 1 S jakým typem sdělovacího prostředku nyní pracujete? Jak se jmenuje?
.....
.....
- 2 Kdo tento materiál vydal a koho oslovuje?
.....
.....
- 3 Která dvě jména jsou v dokumentu zmíněna? Jakou úlohu měly dotyčné osoby v tehdejší Československu?
.....
.....
- 4 Materiál vybízí k věrnosti jediné legální vládě Československa. Víš, co se stalo s politickými představiteli po vstupu vojsk na území Československa?
.....
.....
- 5 Jaká se v prohlášení objevují hesla a co znamenají?
.....
.....
- 6 K čemu dokument vyzývá? Uveďte alespoň dva příklady.
.....
.....

Plakát ze dnů okupace Československa, srpen 1968

Prohlédni si dobový plakát ze dnů vojenské okupace Československa v srpnu 1968. Zaměř se na uvedenou kresbu, jména a hesla.

Jak by vypadal tvůj návrh plakátu vyjadřující odpor proti okupaci, kdybys byl v ulicích Prahy na konci srpna 1968?

Pražské jaro, okupace a Jan Palach

Autor
písně ▶

Bratříčku, zavírej vrátka

Bratříčku, nevzlykej,
to nejsou **bubáci**,
vždyť už jsi velikej,
to jsou jen vojáci,
přijeli **v hranatých
železných maringotkách.**

Se slzou na víčku
hledíme na sebe,
bud' se mnou, bratříčku,
bojím se o tebe
na cestách klikatých,
bratříčku, v polobotkách.

Prší a venku se setmělo,
tato noc nebude krátká,
beránka vlku se zachtělo,
bratříčku, **zavřel jsi vrátka?**

Bratříčku, nevzlykej,
neplýtvej slzami,
nadávky polykej
a šetři silami,
nesmíš mi vyčítat,
jestliže nedojdeme.

Nauč se písničku,
není tak složitá,
opři se, bratříčku,
cesta je rozbitá,
budeme klopýtat,
zpátky už nemůžeme.

Prší a venku se setmělo,
tato noc nebude krátká,
beránka vlku se zachtělo,
bratříčku, zavírej vrátka!
Zavírej vrátka!

Zaposlouchej se do textu písně a odpověz na následující otázky.

1 Je doba vzniku písně důležitá pro pochopení jejího smyslu? Na jakou událost píseň reaguje? Kdy byla složena?

.....
.....

2 Zamysli se nad zvýrazněnými slovy v textu písně. Co mohou znamenat?

bubáci

hrnaté železné maringotky

Tato noc nebude krátká.

Beránka vlku se zachtělo.

Zavřel jsi vrátka?

Bratříčku, nevzlykej, neplýtvej slzami.

Zavírej vrátka!

3 Popiš dvě hlavní postavy, které v písni vystupují, a pokus se je interpretovat.

.....
.....

4 Kdo je autorem této písně?

.....

5 Jaké jazykové prostředky autor používá (básnické obrazy, metafory, známé obrazy, pojmenovává jevy přímo)?

.....

Odověz na tyto otázky. Pomůžte ti kopie dokumentu.

Vzhledem k tomu, že naše národy se octly na pokraji beznaděje a odevzdanosti, rozhodli jsme se vyjádřit svůj protest a probudit svědomí národa. Naše skupina se skládá z dobrovolníků, kteří jsou odhodláni se dát za naši věc upálit.

Já jsem měl tu čest vylosovat si jednotku, a tak jsem získal právo napsat první listy a nastoupit coby první pochodeň.

Naše požadavky jsou: 1) okamžité zrušení cenzury 2) zákaz rozšiřování „Zpráv“. Jak viděno, naše požadavky nejsou přemrštěné, spíše naopak.

Jestliže naše požadavky nebudou splněny do pěti dnů, to jest do 21. 1. 1969, a nevystoupí-li lid s dostatečnou podporou (to jest časově neomezenou stávkou) našich požadavků, vzplanou další pochodně.

Pochodeň č. 1

P.S. Věřím, že více světla potřeba nebude.

▲
Dopis Pochodně č. 1

1 O jaký typ psaného materiálu se jedná?

2 Kdo je jeho autorem?

3 Byl autor součástí nějaké širší skupiny? Co o ní víš? Myslíš, že skutečně existovala?

4 Co chtěl autor naznačit svým P. S.?

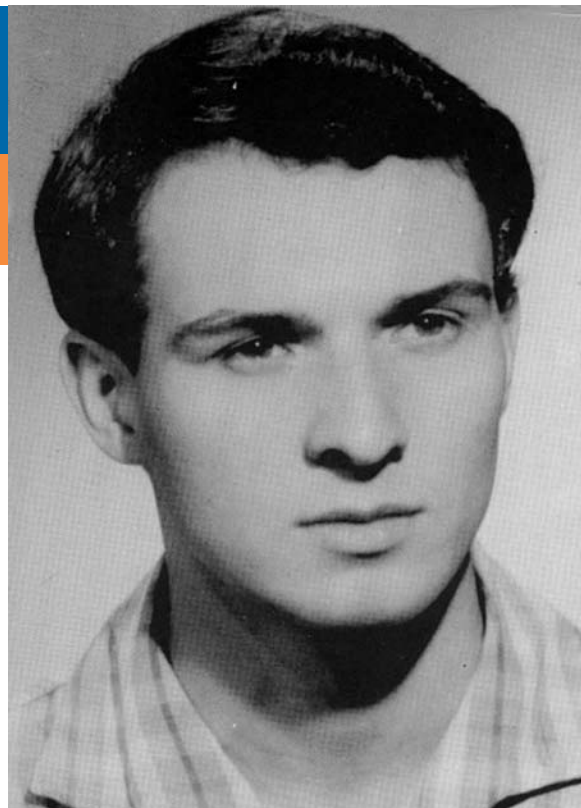
5 Víš, jaký byl další osud autora dopisu?

6 Jaká byla reakce společnosti na jeho čin?

Člověk musí bojovat proti tomu zlu, na které právě stačí.

Jan Palach, 17. ledna 1969

Zamysli se nad slovy Jana Palacha. Co jimi chtěl autor říci?

▲
Jan Palach (1948–1969)